

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002276

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-06-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №339-34 від 17.07.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальова Олександра Дмитрівна

2. Oleksandra D. Kovalova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 061

Назва наукової спеціальності: Журналістика

Галузь / галузі знань: журналістика

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Журналістика

Дата захисту: 26-06-2025

Спеціальність за освітою: Журналістика

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9082

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 19.45.91, 19.71.19

Тема дисертації:

1. Соціальні мережі як середовище розвитку читацької культури підлітків
2. Social Networks as a Medium for the Development of Adolescent Reading Culture

Реферат:

1. Проблема підліткового читання набуває стратегічного значення, оскільки освічене суспільство здатне бути конкурентоспроможним на світовій арені. Однак соціологічні дослідження показують, що лише 13% дітей в Україні щоденно читають книжки, а 57% роблять це з примусу (Всеукраїнське соціологічне дослідження «Читання в контексті медіаспоживання та життєконструювання», 2020). В умовах зростання популярності електронних та аудіокниг, а також соціальних мереж, підлітки все більше сприймають книгу як один із засобів інформації, а не як «підручник життя». Соціальні мережі можуть бути використані для розвитку читацької культури, просування навчальних проєктів та формування медіакритичного ставлення серед підлітків. Мета дослідження — з'ясування середовищного потенціалу соціальних мереж для просування читацької культури українських підлітків, стратегічного людського розвитку молоді. Така мета передбачає об'єктивний погляд на комплексну проблему сучасного «нечитання підлітків», пізнання підлітка як якісно

нового типу читача, дослідження можливостей креативного використання соцмереж для розвитку читацької культури підлітків замість марної їх критики.

2. The issue of adolescent reading has acquired strategic significance, as an educated society is capable of competing on the global stage. However, sociological studies indicate that only 13% of children in Ukraine read books daily, while 57% do so under compulsion (All-Ukrainian Sociological Study "Reading in the Context of Media Consumption and Life Construction", 2020). With the growing popularity of e-books, audiobooks, and social networks, adolescents increasingly perceive books as merely a source of information rather than a "guide to life." Social networks can be leveraged to develop reading culture, promote educational projects, and foster media literacy among adolescents. The aim of this study is to explore the potential of social networks in promoting the reading culture of Ukrainian adolescents and facilitating their strategic human development. This objective entails an unbiased examination of the complex issue of modern adolescent "non-reading," an analysis of the adolescent as a qualitatively new type of reader, and an investigation into the creative use of social networks to cultivate reading culture rather than their mere criticism.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Kovalova, O., & Shalman, T. (2024). Reading culture of teenagers in social media: A study of reading habits and perception of online literary and educational content by teenagers. *Studies in Media and Communication*.
- Kovalova O. (2021). Semantic aspects of the concept of the Ukrainian book in the conditions of modern reading culture. *Science and Education a New Dimension: Humanities and Social Sciences*, IX(48), 73-76.
- Kovalova, O. (2023). Instagram as a tool for developing teenage reading culture. *Current Issues of Mass Communication*, (34), 58-70.
- Kovalova, O. (2024). Content of TikTok as a motivator for teen reading. *State and Regions. Series: Social Communications*, 1(57), 70-80.
- Ковальова, О. (2023). Тренди «Букстаграм» та «Букток» як фактори розвитку читацької культури серед підлітків. *Scientific Collection «InterConf+»*, (35(163), 131-137.
- Ковальова, О. (2024). Букстаграм як інструмент підтримки читацької активності підлітків на платформі Інстаграм: аналіз та перспективи. *Scientific Collection «InterConf+»*, (42(189), 303-316.
- Kovalova, O. (2024). The positive impacts of incorporating social media into adolescent social practices. *Scientific Collection «InterConf+»*, (45(201), 309- 314.
- Ковальова, О. (2024). Соціальна мережа ТікТок – ефективна платформа для підготовки підлітків до національного мультимедійного тесту (НМТ). *Дитяча література: інтердисциплінарний дискурс*, 1(1), 109-120.
- Шмига, Ю., & Ковальова, О. (2024). Читацькі звички підлітків у соціальних мережах: результати опитування. *Scientific Collection «InterConf+»*, (44(197), 242-250.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крайнікова Тетяна Степанівна
2. Tetiana S. Krainikova

Кваліфікація: д. соц. ком., професор, 27.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мітчук Ольга Андріївна
2. Olha A. Mitchuk

Кваліфікація: д. соц. ком., професор, 27.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1011-7320

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет водного господарства та природокористування

Код за ЄДРПОУ: 02071116

Місцезнаходження: вул. Соборна, буд. 11, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Трищук Ольга Володимирівна

2. Olga V. Trishchuk

Кваліфікація: д. соц. ком., професор, 27.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Городенко Леся Михайлівна

2. Lesia M. Horodenko

Кваліфікація: д. соц. ком., доц., 27.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ситник Олексій Валерійович

2. Oleksii V. Sytnyk

Кваліфікація: к. соц.ком., доц., 27.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0853-1442

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Рижко Олена Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Рижко Олена Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Денисова Наталія Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна